

23.8.2019

Suomen Metsästäjäliitto – Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@ym.fi

Lausuntopyyntö 29.5.2019 (Dnro VN/3498/2019)

Lausunto Etelä-Karjalaan perustettavia luonnonsuojelualueita koskevista asetusluonnoksista

Suomen Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa esityksen kohteena olevista asetusluonnoksista seuraavaa:

Lausunnon kohteena olevat asetusluonnokset koskevat Etelä-Karjalan alueelle valtion maille perustettavia luonnonsuojelualueita. Suojeltavien alueiden yhteispinta-ala on reilut 2 700 hehtaaria. Ympäristöministeriön asetuksella on tarkoitus perustaa 50 suojelualuetta, joiden yhteispinta-ala on 1 050 hehtaaria. Valtioneuvoston asetuksella perustettavat suojelualueet ovat huomattavasti suurempia eli 7 luonnonsuojelualuetta yhteispinta-alaltaan 1 686 hehtaaria.

Nykytila

Esityksen kohteena olevilla alueilla niistä suurimmalla osalla on voitu aiemmin metsästä. Metsästäjäliiton mielestä metsästyksen mahdollisimman laaja jatkuminen nyt perustettavilla alueilla on tarpeellista muun muassa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja runsastuessaan mahdollista vahinkoa tuottavien lajien hallinnan näkökulmasta. Kestävä metsästys on muiden luonnonkäyttömuotojen kanssa yhdenvertaisena tärkeä osa virkistystä ja kulttuuriperintöämme.

On olemassa lukuisia hyviä esimerkkejä siitä, miten metsästys ja muu virkistyskäyttö ovat hyvin yhteensovittavissa. Muu virkistyskäyttö luonnonsuojelualueilla tapahtuu pääsääntöisesti alkukesästä alkusyksyyn, pääsääntöisesti viikonloppuisin. Lisäksi suurin osa esitetyistä suojelualueista ei ole maantieteellisen sijaintinsa vuoksi erityisen vilkkaan virkistyskäytön piirissä, joten ristiriitoja metsästyksen sovittamisessa muiden käyttömuotojen kanssa ei käytännössä ole.

23.8.2019

Esityksen vaikutukset metsästykseseen

Monet nyt suojeltavat alueet ovat olleet aiemmin paikallisten metsästyssseurojen metsästysvuokramaita mahdollisen yksityisomistuksensa aikana sekä myöhemmin valtiolle lunastamisen myötä metsästysoikeus Metsähallitukselta vuokrattuna. Kun alueet lunastettiin Natura 2000 -verkoston suojelualueiksi, yksityisten maanomistajien peruslähtökohta oli, ettei metsästysoikeutta ei tule rajoittaa kyseisillä alueilla. Tästä lupauksesta Metsästäjäliiton mielestä tulee pitää kiinni.

Metsästys on luonnonsuojelulain säädösten mukaan lähtökohtaisesti Etelä-Karjalaan perustettavilla suojelualueilla kielletty. Poikkeuksia metsästyskiellon suhteen on mahdollista kuitenkin tehdä.

Valtioneuvoston asetuksella perustettavilla luonnonsuojelualueilla luonnonsuojelulain 17 a §:n 3 momentin mukaan metsästys voidaan sallia, jos se ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta tai aiheuta haittaa alueen muulle käytölle. Suurimmalla osalla Etelä-Karjalaan perustettavia suojelualueista tilanne onkin juuri kuvatun kaltainen, eli metsästyksen salliminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta eikä haittaa alueen muuta käyttöä. Perustettavilla alueilla suojellaan etupäässä eri luontotyyppisiä, vanhoja metsiä, rantoja, boreaalisia luonnonmetsiä, puustoisia soita, ranta- ja vaihettumissoita, lähteitä ja lähde-soita sekä boreaalisia lehtoja. Metsästyksen ei voida katsoa haittaavan edellä mainittujen luontotyyppien eikä lajien suojelua. Metsästys sijoittuu tyypillisesti syrjäisemmille osille alueita ja ajankohdallisesti syksyyn ja talveen siten, että se ei haittaa muuta virkistyskäyttöä.

Valtioneuvoston asetuksella Etelä-Karjalaan perustettavien suojelualueiden rauhoitussäännöksissä on asetusluonnoksessa lueteltuna jonkin verran metsästyksen mahdollistavia poikkeuksia, joissa sallittujen riistalajien luettelo voisi olla jäsenseurojemme mielestä hieman kattavampi. Esimerkiksi Äpätinkankaan ja Järvenpäänsuon – Hangassaaren suojelualueille ovat alueella metsästävät Metsästäjäliiton jäsenseurat esittäneet muidenkin pienpetojen (eli ketun ja näädän) metsästysmahdollisuutta vieraspetojen eli supikoiran ja minkin pyynnin lisäksi. Nämä metsästyssseurojen näkemykset ja toiveet olisi Metsästäjäliiton mielestä perusteltua huomioida suoraan alueiden perustamisasetuksessa.

Hirvenmetsästys tietyillä alueilla on esityksessä sallittua vain vuoden loppuun, vaikka hirvenmetsästysaika jatkuu nykyisin tammikuun 15. päivään saakka. Tämä metsästysajan pidennys pitäisi liiton mielestä myös huomioida suojelualueiden perustamisasetuksessa, jotta mahdollistettaisiin tilanne, että hirvien talvilaidunalueella esimerkiksi suojelualueeseen rajautuvien taimikoiden hirvituhoja on mahdollista kontrolloida.

Metsästystä ylipäänsä on kuitenkin Etelä-Karjalan maakuntaan perustettavilla luonnonsuojelualueilla asetusesityksessä sallittuna aikaisempia suojelualuevalmisteluprosesseja enemmän, mikä on Metsästäjäliiton mielestä oikeansuuntaista kehitystä ja siitä liitto esittääkin kiitokset asetusesityksen valmistelijoille.

23.8.2019

Esityksen vaikutukset muihin toimintoihin

Metsästäjäliitto on jäsenseurojensa edunvalvoja. Etelä-Karjalan metsästysseurat ovat olleet yhteydessä liittoon ja ilmaisseet huolensa suunniteltujen suojelualueiden käytännön vaikutuksista, epätietoisina esimerkiksi siitä, missä määrin perustettavilla luonnonsuojelualueilla liikkumista tullaan rajoittamaan poluille, reiteille ja pitkospuille. Mahdollinen tulien teon rajoittaminen tai kieltäminen vain merkityille paikoille tehtäväksi on myös ollut jäsenseurojen huolenaiheena. Asetusesitysten taustamuistiosta käy ilmi, että suoraan perustamisasetuksessa ei säädettäisi liikkumisrajoituksia, mutta Metsähallitus voi tarvittaessa myöhemmin niitä koskevia määräyksiä. Epäselväksi siis edelleen jää, missä määrin liikkumisrajoituksia on tarkoitus Metsähallituksen toimesta säätää.

Metsästäjien näkökulmasta riistan- ja luonnonhoitotöiden rajoittamiseen tai kieltäminen nähdään epätoivottuna kehityksenä. Luonnon monimuotoisuutta palvelevat riistapelot ja lukuisat kosteikot ovat syntyneet maahamme metsästäjien tekeminä. Riistanhoitotöihin kuuluva vesilintujen pönttöjen rakentaminen, vieminen maastoon ja huoltaminen on tutkitusti todettu keino edistää vesilintujen poikastuottoa. Tätä ei Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan tule jatkossakaan tarpeettomasti rajoittaa suojeltavilla alueilla.

Lopuksi

Kuten ylläolevista metsästysseurojen esille tuomista huolenaiheista voi huomata, metsästäjät ovat aidosti huolissaan harrastuksensa jatkosta ja säilymisestä jälkipolville, aivan kuten oman kotiseutunsa luonnon hyvinvoinnista. Metsästäjäliitto haluaa painottaa, että on erittäin tärkeää, että paikallisten metsästäjien kanssa keskustellaan ja kerrotaan jo mahdollisimman varhain suojelun yksityiskohtaisista vaikutuksista metsästyksen järjestelyihin alueella. Näin parhaiten vältetään epätietoisuuden ja epävarmuuden aiheuttamalta negatiivisuudelta ja luonnonsuojelualueiden hyväksyttävyyys saadaan yhteiskunnallisesti paremmalle tasolle, mikä myös on kaikkien osapuolten etu.

Riihimäellä 23.8.2019

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Heli Siitari
Toiminnanjohtaja

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö